

de Bergrede XX
Wie heeft de regie?

- * intochtlied 165 (opw.)
- * stil gebed
votum en groet

***Onze hulp is in de naam des Heren
die de hemel en de aarde gemaakt heeft,
die trouw is en trouw blijft en niet laat varen het werk van zijn handen.
Genade zij u en vrede van God onze Vader en van onze Here Jezus Christus,
in de gemeenschap van en met de Heilige Geest.***

- * lied 26 (opw.)
- * gebed om de Heilige Geest
- * lied 347
- * bijbellezingen: N.T. Marc. 12:28-34
Rom. 12:9-21
- * lied 228
- * preek n.a.v. Matt. 5:43-47
- * gebed/voorbede
- * slotlied 362:1,2 en 3 **collecte**
- * zegenbede
- * vervolg slotlied 562:4

***De genade van onze Here Jezus Christus
en de liefde van God
en de gemeenschap met de Heilige Geest
is met u allen.***

We hebben het allemaal in ons zitten, te leven en te handelen naar het 'gezegde der ouden': *Gij zult uw naaste liefhebben en uw vijand zult gij haten*. Het eerste zeg je ferm luidop, - misschien zelfs het liefst hoorbaar voor iedereen, het laatste denk je zachtjes bij jezelf! Wie heeft hem niet, een vijand. Waar is de begenadigde ziel die dat durft getuigen? 'Vijand' in de meest ruime zin. Laat ik 'vijand' wat nader invullen, zodat we elkaar tenminste begrijpen: iemand met wie je iets hebt, met wie je eigenlijk het liefst niets te maken wilt hebben, iemand waar je tegen bent of van wie je voelt dat hij tegen jou is. Iemand die hje vreemd geworden is, die jou iets ge/misdaan heeft, iemand met wie je overhoop ligt enz. enz.

Zullen we ook nog wat ruw localiseren? Van ver tot dichtbij kun je een vijand hebben: een kennis, je baas, een familielid, een broer, een zus, een gemeentelid, je man, je vrouw, je ouders, je kind...

We hebben vast en zeker allemaal wel iemand waarmee we moeite hebben, pijn van voelen, die je vijandig is! Iemand waar liefhebben in elk geval een bijna mensonmogelijke opgave lijkt... is! Je naaste liefhebben, ok, dat is best op te brengen, als je maar niet te ver doorvraagt op wie je naaste is... Maar, je vijand liefhebben!

Mag ik u op ditzelfde ogenblik eens vragen de moeite te doen u diegene (diegenen?!) voor de geest te halen die onder de noemer - door Jezus aangedragen en uitgewerkt - 'vijand' te categoriseren is? Stellen we ons daar dan eens Jezus' 'maar Ik zeg u' bij voor, en dan vooral *wát* Hij zegt: 'Hebt uw vijanden lief en bidt voor wie u vervolgen...'. De Statenvertaling is hier nog uitgebreider dan de NBG van 1951, zij neemt namelijk ook nog mee wat in sommige oude handschriften staat: *Maar Ik zeg u: Hebt uw vijanden lief; zegent ze, die u vervloeken; doet wel degenen die u haten; bidt voor degenen die u geweld doen en die u vervolgen...*. Kunt u er wat mee, dat 'liefhebben' naar *úw* vijanden toe?! Als ergens onze natuur het duidelijkst aan het licht komt, dan is het wel hier bij, wat ik haast zou willen noemen, *de climax* van het christen-leven! Ons omgaan met elkaar, met de ander, hangt toch zoveel af van wat en hoe ze zijn tegenover ons? Liefhebben zit er bij ons van nature niet echt zo in, al heb je als mens juist daar de mond het meeste vol van!

Bij ons is liefde, liefhebben eerder tegengesteld aan wat Paulus in Romeinen qw zegt dat het zou moeten zijn: *ongeveinsd!* Het kwade kleeft eerder aan ons dan wij hechten aan het goede! We weten wel dat de spruikendichter gelijk heeft als hij zegt: *Een lankmoedig mens overtreft een held, wie zijn geest beheerst, hem die een stad inneemt*. We weten het zo goed, dat we er zelfs een wandtegelje van hebben gemaakt, een gezegde te branden in hout, terwijl we *het* hout (het kruis) waar het ingebrand is eens en voor altijd lijken te vergeten! Hoe weinig krijgt het goede - die Ene Goede - daardoor de kans in en door ons het kwade te overwinnen!

't Ja, het spreekt ons dus vast wel aan: *Gij zult uw naaste liefhebben en uw vijand zult gij haten* - zo de ouden zongen..., nietwaar?

Het stond nergens in de wet, er was geen enkele grond voor 'de ouden' om dit te leren. Het was niet de wet van God maar de wet van het vlees! En daar staat Hij, Jezus, de openbaring van God's hart, de vervulling van de wet en de profeten! Hoe spelde Hij aan hen het hart van de Vader in de woorden: *want Hij (de Vader) laat zijn zoon opgaan over bozen en goeden en laat het regenen over rechtvaardigen en onrechtvaardigen*. Hebt u dát ook altijd zo'n onbegrijpelijke zaak gevonden? Niet te rijmen met je gevoel?! Asaf heeft dat ook gehad én... geuit: *het gaat de goddelozen goed o Here!* Psalm 73! Hij diende God, had Hem lief en wat zag hij? Dat de zoon opging over bozen en het regende over onrechtvaardigen... v i j a n d e n! Hoe kan dat? Hoe is dat mogelijk?

Zoals gezegd hier zien we God's hart - wie God is. Liefde! Dus: hier zien we wat liefde - agapè is, namelijk *onbaatzuchtig*. Zijn omgang met de mens is niet van die mens afhankelijk! Hij wordt door liefde gedreven en, zijn liefde en zijn zegen wordt door Hem niet afhankelijk gemaakt van *wat* de mens is, of van wat *in* de mens is - Hij geeft *ondanks* ons! Dat is genade! En wie dat niet diep ervaren heeft en beseft, is bitter en vol van bitterheid, opstandig als Asaf die door God's genade tot inzicht is gekomen: *bijkans waren mijn voeten uitgegelden!*

Hebben wij oog gekregen, een open oor voor de genade van God? Dan verlangt je hart gehoorzaam te zijn. *Open mijn ogen 'k wil Jezus mijn Heer zien. Open mijn ogen, opdat ik U zien kan* - o God dat wij Gehazi's mogen zien! *Open mijn oren, opdat ik Uw stem hoor* - 'Mijn schapen kennen mijn stem' -

Open mijn hart Heer, opdat ik gehoorzaam.

Luister dan: *Maar Ik zeg u* - weet u wat Hij gezegd heeft met zijn leven in zijn Woord? Dat wij, u, jij en ik, die moeite hebben met (of we dat nu al of niet willen toegeven - God's Geest overtuigt!) een ander, een vijand - dat wij, u, jij en ik *vijanden* van God waren!! Of zijn we dat vergeten? Vaak wel hè en dat juist op die ogenblikken van vijandige schermutselingen... Maar het staat er! *'Want als wij, toen wij vijanden waren, met God verzoend zijn door de dood van zijn Zoon...'*

O wij kennen Johannes 3 zo goed als uit ons hoofd, in elk geval weten we maar al te goed wat er staat over het wedergeboren worden en zijn... Zeker kennen we die geweldige tekst Johannes 3:16 die zegt: *Wan also liefheeft God de wereld gehad, dat Hij zijn eniggeboren Zoon gegeven heeft, opdat een ieder dei in Hem gelooft, niet verloren ga, maar eeuwig leven hebbe.* We kennen deze tekst misschien uit ons hoofd, maar, kennen we deze tekst met ons hart?

We zien onszelf graag ingevuld in dit geweldige woord van genade en Hij biedt ons wat graag de volle ruimte. Hij nodigt: *Komt allen tot Mij die vermoeid en belast zijt en Ik zal u rust geven...* Maar beseffen we dé ruimte van dit genadewoord? Geldt het niet IEDER mens, dus ook je vijand?! Mag hij erin? Of mag alleen ik profiteren van kwijschelding van mijn schuld en moet die vijand onderweg mij tot op de laatste cent betalen? Mijn recht, mijn gelijk...!

Bent u wedergeboren? Kent u het werk van de Heilige Geest? Weet u wat Jezus daarvan zei in Johannes 3? Hij zei van de Heilige Geest, die in liefde nodigt, werkt en trekt: *De wind blaast waarheen hij wil...* en weet u wat Hij van de wedergeboren mens getuigt? *Zo is een ieder, die uit de Geest geboren is!* Die zit niet vast aan en in zichzelf, in gegriefdheid, ongenoegen, bitterheid - die is los! Die is vrij. Die geniet van Gods genade en liefde, die drijft erop als een blad op de wind!

Kunt u zich er iets bij voorstellen? Ik wel: v r i j h e i d! Los van je vooroordelen, los van je kritiek, los van je roddel, je haat, je pest hebben aan... enkel leven van en op de wind, de wind van God's Geest. *Wij leven van de wind, die aanrukt uit den hoge, en heel het huis vervult waar knieën zijn gebogen, die doordringt in het hart, in de verborgen hof, en uitbreekt in een lied en opstijgt God ten lof...!*

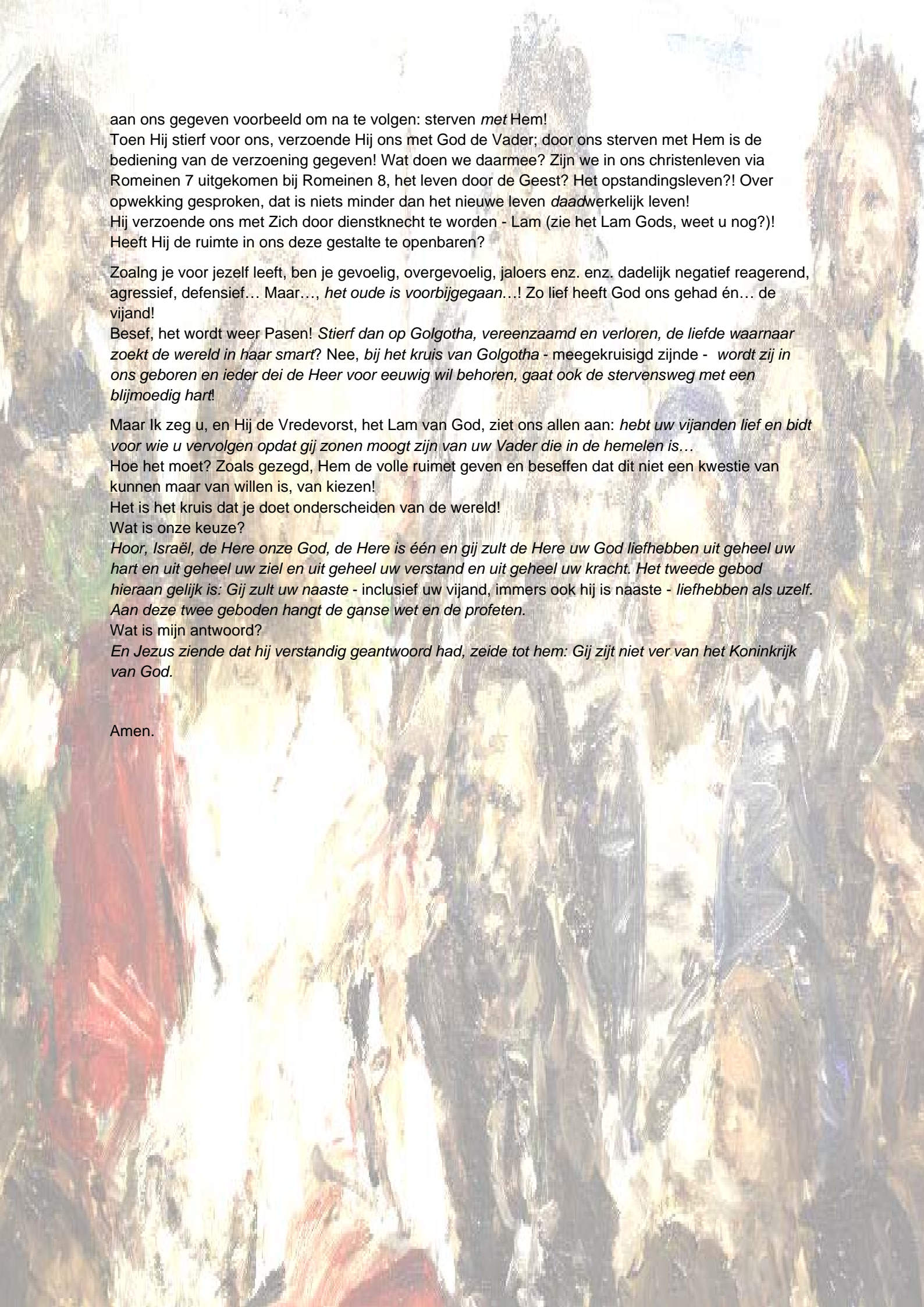
Zo de ouden zongen? Nee! God lof: *Wijn mogen als uw zonen, onze liefde tonen. Om te bewijzen, willen wij U prijzen: Halleluja, halleluja, halleluja, amen...* WIJ MOGEN ALS UW ZONEN... Dáártoe ben je wedergeboren! Tot het zoonschap – *opdat jij zonen moogt zijn van uw Vader.* Heet niet de Heilige Geest de Geest van het Zoonschap en is Hij niet het onderpand van onze erfenis? Maar die wordt reël de onze *indien...* we liefhebben, ons laten drijven op de wind...!

Worden wij gedreven door en op de wind? Of blaas IK... stoom af, een storm in een glas water..., haat je je vijand en moet de Geest jouw kant uitblazen, wat inhoudt: de ander wegblazen, omver blazen? Of blaast Hij jou als een blad in de wind..., los, vrij...!

Weet u, wij willen misschien wel dat Hij blaast, maar dan wij op zijn thermiek en dat liever niet als een blad maar als een vlieger, en dan zelf het touw in handen... Zie ons rennen, opmerkelijk: tegen de wind in!, opgetild worden, hoger, hoger, het touw goed vast in handen – 'zie je mij? Hoog hè? En ineens... stort hij neer!..., eigen kracht - vleselijk! Jij had zó lief en nu... het masker is af... gevallen! 'Ja maar ik kan het niet liefhebben, zegenen en bidden voor. Nee! IK niet! Maar Hij wel! Als je waarachtig wedergeboren bent geworden, gezien hebt dat jij vijand bent van God en zij genade brood en brood nodig hebt, je knieën hebt gebogen en je hebt opengesteld voor Go's Geest, dan geldt jou wat Paulus zegt in Romeinen 5:5 dat zegt: *dat de liefde van God in onze harten uitgestort is door de Heilige Geest!* en da in volledige overeenstemming met het gebed van Jezus vlak voor zijn lijdensgang: *[o]pdat de liefde waarmede Gij Mij hebt liefgehad in hen zij en Ik in hen* (Joh. 17:26)! Hij woont er of... Hij woont er niet!!

Als er in mijn vijandschap gekoesterd wordt dan is er voor Hem geen plaats! En als ik dan toch als christen claim lief te hebben, dan veins ik! Maar als ik mijn vijandelijke gevoelens belijd aan Hem en eerlijk stel: 'Here, IK kan niet liefhebben, maar hebt Uzelf door mij heen lief. Neem mij, breek mij, vorm mij en vul mij! Horen we? VUL MIJ! Waar de Geest des Heren is - de volle ruimte krijgt - daar is vrijheid.

Het kost je! Het vraagt namelijk een erkennen van je in Adam gevallen zijn - contrast van Christus... En hoe opmerkelijk dat bij Paulus dan op Romeinen 5 het ons zo bekende Romeinen 6 volgt. Daarin gaat het niet om een doopleer, maar om een levenshouding dankzij het door God in Jezus Christus

aan ons gegeven voorbeeld om na te volgen: sterven *met* Hem!

Toen Hij stierf voor ons, verzoende Hij ons met God de Vader; door ons sterven met Hem is de bediening van de verzoening gegeven! Wat doen we daarmee? Zijn we in ons christenleven via Romeinen 7 uitgekomen bij Romeinen 8, het leven door de Geest? Het opstandingsleven?! Over opwekking gesproken, dat is niets minder dan het nieuwe leven *daadwerkelijk* leven!

Hij verzoende ons met Zich door dienstknecht te worden - Lam (zie het Lam Gods, weet u nog?!). Heeft Hij de ruimte in ons deze gestalte te openbaren?

Zoalng je voor jezelf leeft, ben je gevoelig, overgevoelig, jaloers enz. enz. dadelijk negatief reagerend, agressief, defensief... Maar..., *het oude is voorbijgegaan...*! Zo lief heeft God ons gehad én... de vijand!

Besef, het wordt weer Pasen! *Stierf dan op Golgotha, vereenzaamd en verloren, de liefde waarnaar zoekt de wereld in haar smart? Nee, bij het kruis van Golgotha - meegekruisigd zijnde - wordt zij in ons geboren en ieder dei de Heer voor eeuwig wil behoren, gaat ook de stervensweg met een blijmoedig hart!*

Maar Ik zeg u, en Hij de Vredevorst, het Lam van God, ziet ons allen aan: *hebt uw vijanden lief en bidt voor wie u vervolgen opdat gij zonen moogt zijn van uw Vader die in de hemelen is...*

Hoe het moet? Zoals gezegd, Hem de volle ruimte geven en beseffen dat dit niet een kwestie van kunnen maar van willen is, van kiezen!

Het is het kruis dat je doet onderscheiden van de wereld!

Wat is onze keuze?

Hoor, Israël, de Here onze God, de Here is één en gij zult de Here uw God liefhebben uit geheel uw hart en uit geheel uw ziel en uit geheel uw verstand en uit geheel uw kracht. Het tweede gebod hieraan gelijk is: Gij zult uw naaste - inclusief uw vijand, immers ook hij is naaste - liefhebben als uzelf. Aan deze twee geboden hangt de ganse wet en de profeten.

Wat is mijn antwoord?

En Jezus ziende dat hij verstandig geantwoord had, zeide tot hem: Gij zijt niet ver van het Koninkrijk van God.

Amen.